

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Kód materiálu:	VY_12_INOVACE_04_REMARQUE		
Název materiálu:	E. M. Remarque: Na západní frontě klid		
Předmět:	Český jazyk	Ročník:	9.
Časová dotace:	45 min	Datum ověření:	4. 11. 2011
Jméno autora:	Mgr. Kristýna Rýcová		
Klíčová slova:	E. M. Remarque, 1. světová válka, pocity, čtení s porozuměním, literární kroužky		
Výchovné a vzdělávací cíle:	seznamuje se s nejvýznamnějšími díly a autory světové literatury porovnává poznatky z dějepisu s tvorbou E. M. Remarqu porozumí přečtené ukázce, plní úkol dle zadaných instrukcí vyjadřuje své pocity z četby		
Rozvíjené klíčové kompetence:	k učení – pracuje s informacemi komunikační - formuluje a vyjadřuje své myšlenky (slovně, ilustrací, ...) sociální – přijímá roli a zapojuje se do práce ve skupině, podílí se na efektivní práci ve skupině		
Anotace, metodický list:	Příprava na vyučovací hodinu rozvíjející čtenářskou gramotnost s využitím schématu E-U-R.		
Použité zdroje:	http://ld.johannesville.net/remarque-05-na-zapadni-fronte-klid? [online]. 2009 [cit. 2011-11-2]. Literární doupe. Dostupné z WWW: < http://ld.johannesville.net/remarque-05-na-zapadni-fronte-klid? >		

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Popis hodiny

Evokace

Brainstorming – téma: 1. světová válka (vycházíme ze skutečnosti, že žáci mají základní informace z dějepisu)

odraz v literatuře (Znáte autory nebo názvy knih, které se věnují 1. světové válce? Jak znázorňují válku?)

Uvědomění si významu

Rozlosování do 4 členných skupin

Četba ukázky (příloha č. 1) pomocí metody literární kroužky – K dispozici máte pět „rolí“ – každý ve skupině si vybere jednu (každý jinou) a při četbě se zaměří na svůj vlastní úkol:

- Spisovatel č. 1 – napiš báseň inspirovanou textem
- Spisovatel č. 2 – napiš dopis, který by ti mohla napsat některá z hlavních postav
- Citoslovesník – vyber si část textu a přepiš ji pouze prostřednictvím citoslovcí. Ostatní poté budou hádat, o kterou část textu se jedná.
- Tazatel – připrav pro své spolužáky otázky, které tě napadají nad textem. Mohou se týkat jak porozumění textu, tak směřovat k širším souvislostem.
- Výtvarník – nakresli ilustraci, kterou bys vyjádřil, jak rozumíš textu.

Po uplynutí asi 20 minut – sdílení svých „výsledků“ ve skupině.

Reflexe

Volné psaní: Na základě znalostí z dějepisu a přečtení této ukázky se pokuste během 3 minut vyjádřit své pocity a názory na život a účast vojáků v 1. světové válce.

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Příloha č. 1

Erich Maria Remarque: Na západní frontě klid

Za několik dnů se vypravíme vyklidit jakousi obec. Cestou potkáváme utíkající obyvatele, kteří z ní byli vykázaní. Vlekou s sebou svůj majetek na kárách, dětských vozících a na zádech. Jejich postavy jsou shrbené, jejich obličej plný smutku, zoufalství, kvapu a oddanosti do vůle osudu. Matky nesou na rukách děti, mnohdy vede i starší děvče malé sourozence, kteří klopýtají a stále se ohlížejí. Některé nesou ubohoučké panenky. Všichni mlčí, když jdou kolem nás.

Jdeme ještě v pochodové koloně, Francouzi přec nebudou střílet do vsi, kde jsou jejich krajané. Ale za několik minut vyje vzduch, země se chvěje, je slyšet výkřiky - granát rozbil nejzadnější četu. Rozstříkneme se a vrhneme na zem, ale v téměř okamžiku cítím, že mě opouští napětí, které mi podvědomě vždy v ohni napovídá, co dělat, hlavou kmitne s dusivým, hrozným strachem myšlenka: "Jsi ztracen" - a v nejbližším okamžiku švihne mě přes levou nohu rána jakoby bičem. Slyším vykřiknout Alberta, je vedle mne.

„Vstaň, běžíme, Alberte!“ řvu, neboť ležíme bez krytu na otevřeném poli. Vrávoravě vstane a běží. Jsem vedle něho.

Musíme přes plot; je-vyšší než my. Kropp se chytne větví, popadnu ho za nohu, vykřikne, rozhoupání ho, let na druhou stranu. Skočím jediným skokem za ním a padnu do rybníka, ležícího za plotem. Máme v obličejí plno žabince a bahna, ale jsme v krytu. Proto si vlezeme do rybníka až po krk. Jakmile to zavýje, potopíme pod vodu i hlavu.

Když se tak asi tucetkrát potopíme, začínám toho mít dost.

Taky Albert stená: „Pojďme, nebo padnu a utopím se.“

„Kde tě to chytlo?“ ptám se.

„Myslím, že do kolena.“

„Můžeš běžet?“

„Snad.“

„Jedem!“

Dostaneme se do silničního příkopu a běžíme jím krčíce se. Oheň nás pronásleduje. Silnice vede do skladiště munice. Jestliže to vyletí, nenajdou z nás ani knoflík. Změníme proto plán a běžíme v úhlu rovnou přes pole.

Albert zpomaluje krok. "Běž sám, dohoním tě," povídá a vrhne se na zem.

Chytnu ho za rameno a třesu jím. "Vstaň, Alberte, když si teď lehneš, nebudeš už moci dál. Vstaň, opři se o mě!"

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Konečně dostihneme maličkého krytu. Kropp se do něho svalí a já ho obvazuji. Rána sedí těsně nad kolenem. Pak prohlížím sám sebe. Kalhoty jsou krvavé, paže taky.

Albert mě obváže rány svým obinadlem. Nemůže nohou už pohybovat, a oba se díváme, jak jsme se vůbec dostali až sem. To udělal jenom strach; utekli bychom i kdyby nám ustřelili nohy - na pahýlech.

Mohu ještě trochu lézt a zavolám kolemjedoucí řebřinák, který nás naloží. Je plný raněných, je s nimi frajtr od sanity, který nám vbodne do prsou stříkačku s tetanovou injekcí.

V polním lazaretu si to zařídíme, abychom dostali postele vedle sebe. Dostaneme řídkou polévku, kterou žádostivě a s opovržením splivnem, ježto jsme sice zvyklí na lepší časy, ale máme přece jen hlad.

„Teď plavém domů, Alberte,“ povídám. „Doufejme,“ odpoví. „Kdybych jen věděl, co vlastně mám.“

Bolesti rostou. Obvazy pálí jako oheň. Pijeme a pijeme, sklenici vody za sklenicí.

„Jak vysoko nad kolenem je má rána?“ zeptá se Kropp.

„Aspoň deset centimetrů, Alberte,“ odpovídám. Ve skutečnosti jsou to nanejvýš tři.

„To jsem si umínil,“ říká po chvíli, „pakliže mi uříznou kousek kosti, tak udělám konec. Nechci běhat po světě jako mrzák.“

Tak ležíme se svými myšlenkami a čekáme.

Večer nás nesou na jatka. Leknu se a rychle přemýšlím, co mám dělat; je totiž známo, že doktoři v polních lazaretech rádi amputují. Je to při velkém návalu jednodušší než složité flikování. Žádným způsobem se nedám chloroformovat, i kdybych měl pár lidem rozbít hlavu. Jde to dobře. Doktor se št'ourá v ráně, až mám černo před očima.

„Jen nedělejte prosím vás, takový obličej,“ nadává a rypá dál. Nástroje se blýskají v jasném světle jako potměšilá zvířata. Bolesti nelze snést. Dva opatrovníci mi drží ruce, ale zbavím se jednoho z nich a chci právě praštit doktora do brejlí, když to zpozoruje a uskočí. „Chloroformujte toho chlapa!“ vykřikne vztekle.

Tu se uklidním. „Odpusťte, pane doktore, já budu držet, ale nechloroformujte mě.“

„No, jo,“ zavrčí a sáhne opět ke svým nástrojům. Je to blondák, nanejvýš třicátník, s jizvami ze studentských pŕetek a protivnými zlatými brejlemi. Pozoruji, že mě teď schválně šikanuje, hrabe se jen tak v ráně a chvílemi šilhá přes brejle na mne. Zatnu ruce do rukojetí, spíš pojdu, než aby ode mne uslyšel jedině hlesnutí.

Vylovil střepinu a hodí mi ji. Zdá se, že je spokojen s mým chováním, neboť mě dá nyní pečlivě do destiček a praví: „Zítřka se jede domů.“ Pak mě dají do sádry. Když jsem zase s Kroppem, vypravuji mu, že tedy pravděpodobně zítra už přijede nemocniční vlak.

„Musíme si promluvit se šikovatelem od sanity, Alberte, abychom zůstali pohromadě.“

Podaří se mi podstrčit šikovateli s příslušným slovním doprovodem dvě z mých cigár s páskami.

Čichá k nim a ptá se: „Máš ještě?“

„Ještě hezkou hrst,“ povídám, „a tady kamarád taky. Chtěli bychom vám je dát oba najednou zejtra s okna nemocničního vlaku.“

Přirozeně že chápe, čichá ještě jednou a povídá:

„Ujednáno.“

/ noci nemůžeme ani na minutu usnout. V našem pokoji umře sedm lidí. Jeden z nich zpívá celou hodinu vysokým, knedlíkovitým tenorem chorály, než začne chroptit. Jiný vylezl před tím s postele k oknu. Leží před mím, jako by se chtěl naposled podívat z okna.